

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

VERKLARINGEN BETREFFENDE GESCHIKTHEID VOOR SPORT.

Op blz. 2828 van het *Tijdschrift* van 13 Juni wordt namens het H. B. onder de aandacht der leden gebracht, dat het ongewenscht is, dat door de huisartsen verklaringen van geschiktheid voor een bepaalden tak van sport, ten behoeve hunner eigen patiënten worden afgegeven. Het H. B. beroept zich hierbij op de ons opgelegde geheimhouding.

M.i. is dit standpunt niet alleen onjuist, doch zelfs gedeeltelijk averechtsch.

Onjuist, wat betreft den socialen kant van de zaak, averechtsch, wat betreft den medischen,

Er is een groot verschil in het afgeven van een verklaring over gezondheid, ziekte of validiteit, ten behoeve van een werkgever of a.s. werkgever, waardoor deze beoogt zich voor geldelijk nadeel te vrijwaren, of het geven van een toestemming tot het beoefenen van een bepaalden tak van sport — want iets anders wordt ons bij de zoogenaamde sportverklaring eigenlijk niet gevraagd — aan onzen patiënt, voor diens bestwil. Dat met het afgeven van een dergelijke verklaring de ons opgelegde geheimhouding zou worden geschonden, kan ik niet inzien.

Tot zoover de sociale zijde van het vraagstuk. Nu wat betreft de medische. Wie is beter geschikt tot het verstrekken van de bedoelde verklaring dan de huisarts, die zijn patiënt kent, die weet, welke ziekten hij heeft gehad en hoe hij reageert op groote inspanning, op invloeden van weer en wind. En, vindt hij zich c.q. onbevoegd tot het beoordeelen van datgene, wat in een bepaalden tak van sport wordt vereischt en gevergd, dan late hij zich voorlichten, of hij zendt zijn patiënt naar den sportarts, met de bereidverklaring, dezen — zooals hij dit iederen specialist zou doen — met toestemming van den patiënt (resp. van diens ouders) in te lichten.

De huisarts is, en blijve, de aangewezen man tot het afgeven van sporttoestemmingen.

's-Gravenhage, 15 Juni 1936.

J. HANKES DRIELSMA.

HYPOGLYCAEMIE.

Naar aanleiding van het in dit *Tijdschrift* van 13 Juni 1936 verschenen artikel: E. JANSSEN, Hypoglycaemie in de practijk van allen dag bij schijnbaar gezonde personen, moge het volgende worden opgemerkt.

Het is mij niet duidelijk, waarop bij JANTJE X. de diagnose „hypoglycaemie” berust. Want ook wanneer men op grond van bepaalde klachten en verschijnselen *denkt* aan de mogelijkheid eener spontane hypoglycaemie, zal men toch nooit een te laag bloedsuikergehalte als de onmiskenbare oorzaak dier verschijnselen mogen aannemen, zonder ten minste één keer dat bloedsuikergehalte te hebben bepaald. Liever nog zal men deze bepaling bij den van spontane hypoglycaemie verdachten patiënt herhaaldelijk doen, teneinde na te gaan of er een belangrijk verschil is tusschen het bloedsuikergehalte tijdens en buiten „een aanval”.

Bij de beschrijving van JANTJE X. mis ik een opgave der bloedsuikergehalten, welke voor de gestelde diagnose den onafwijsbaren eisch voorstellen en door welker weglating m.i. de mededeeling van dit geval geen beteekenis heeft voor het vraagstuk der spontane hypoglycaemie en het artikel niet beantwoordt aan hetgeen het opschrift ervan deed verwachten.

Persoonlijk deed ik vaak bloedsuikerbepalingen bij menschen, wier klachten in ieder opzicht deden denken aan spontane hypoglycaemie, doch kon tot dusverre mijn vermoeden nooit bevestigd zien, waaruit ik de gevolgtrekking meen te mogen maken, dat spontane hypoglycaemie zéér zelden voorkomt.

Verlaging van het bloedsuikergehalte door zoogen is bekend: Reeds vóór dit

verschijnsel bij zoogende vrouwen bekend en begrepen was, wisten de dierenartsen al, dat de puerperale verlamming, welke zich kan voordoen bij koeien, die gekalfd hebben, parallel gaat met de vermeerdering der melkafscheiding.

Later heeft men gevonden, dat beide verschijnselen samen ontstaan met een verlaging van het bloedsuikergehalte en heeft men verband gezocht tusschen de door verhoogde melkuitscheiding veroorzaakte hypoglycaemie en de bedoelde verlamming.

Wellicht kan collega JANSSEN alsnog bloedsuikergehalten mededeelen, waargenomen bij kinderen, die door hem worden beschouwd als lijdend aan slecht humeur, niet opletten, anorexie (bij hypoglycaemie ziet men toch meestal hevigen honger!) enz., veroorzaakt door spontane hypoglycaemie, waarvan hij ook JANTJE X. verdacht.

Want zonder zulk een opgave van bloedsuikergehaltes kan ik JANTJE X. slechts beschouwen als een kind, dat met zoovele andere kinderen gemeen heeft, dat het handelbaar en braaf wordt onder invloed van de zoete verwennerij met borstplaatjes, koekjes en andere lekkernijen en dat gaarne veel van het zoete nagerecht eet, na tevoren de andere onderdeelen van het menu tot groot verdriet en soms zelfs tot groote boosheid der ouders hardnekkig te hebben geweigerd.

Leiden, 15 Juni 1936.

JAC. J. DE JONG.

ADHAESIEPIJNEN.

De zoogenaamde adhaesie-pijnen, waarvan sprake is in het Verslag van de Vergadering van het Klinisch Genootschap te Rotterdam (bladzijde 2540 van dit *Tijdschrift*) kunnen hun oorsprong vinden in den buikwand. Door de pijnlijkheid worden de buikspieren gespaard, wat tot obstipatie aanleiding geeft.

Zooals ik in dit *Tijdschrift* heb aangegeven (1932, blz. 4421), kan men bij voorzichtig tasten de vrij duidelijk begrensde, bij druk pijnlijke plekken voelen. Bij doordrukken krijgt de onderzoeker, maar ook de patiënt den indruk, dat de pijn in den buik is gelocaliseerd.

Worden de buikorganen bij verder onderzoek normaal bevonden, dan is men geneigd de pijnen of gewaarwordingen niet au sérieux te nemen.

Ook in het beschreven geval wordt gemeld, dat een inspuiting met physiologische zoutsolutie is gegeven om te zien, of door „suggestie” van een injectie als zoodanig, de pijnen zouden verminderen.

In verband met den ernst van den ingreep, die bij de genoemde patiënte is toegepast, leek het mij gewenscht hierop de aandacht te vestigen.

Amsterdam, 15 Juni 1936.

C. M. BEUKERS.

ALGEMEENE VERGADERING DER MAATSCHAPPIJ.

De aandacht der leden wordt er op gevestigd, dat de ontvangst op Zondag 5 Juli, niet plaats heeft in het Amstel Hotel, doch in het *Paviljoen Vondelpark*, des avonds te 9 uur.

Namens de Ontvangst- en Regelingscommissie,

P. A. DE WILDE.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — **Verdediging van wetenschappelijk onderzoek.** De *Research Defence Society* in Engeland, die zich beijvert om het publiek juiste begrippen te verschaffen van de beteekenis van wetenschappelijke onderzoekingen en van de juiste geaardheid der proefnemingen, die voor dit doel op dieren worden verricht, is tenauwernood in staat haar arbeid te bekostigen. Het